

Stanovisko Evropského hospodářského a sociálního výboru k návrhu nařízení Rady o zachování rybolovných zdrojů pomocí technických opatření

KOM(2008) 324 v konečném znění – 2008/0112 (CNS)

(2009/C 218/09)

Dne 16. července 2008 se Rada, v souladu s článkem 37 Smlouvy o založení Evropského společenství, rozhodla konzultovat Evropský hospodářský a sociální výbor ve věci

„návrhu nařízení Rady o zachování rybolovných zdrojů pomocí technických opatření“

Specializovaná sekce Zemědělství, rozvoj venkova, životní prostředí, kterou Výbor pověřil přípravou podkladů na toto téma, přijala stanovisko dne 28. ledna 2009. Zpravodajem byl pan SARRÓ IPARRAGUIRRE.

Na 451. plenárním zasedání, které se konalo ve dnech 25. a 26. února 2009 (jednání dne 25. února 2009), přijal Evropský hospodářský a sociální výbor následující stanovisko 178 hlasy pro, 1 hlas byl proti a 4 členové se zdrželi hlasování.

1. Závěry

1.1 Výbor považuje zjednodušení, s jakým přichází návrh nařízení, za nezbytné. Nicméně potvrzuje, že se nejedná pouze o zjednodušení, ale že Komise zavádí do technických opatření změny, jejichž cílem je harmonizace.

1.2 EHSV je toho názoru, že z plánované harmonizace vyplývá nutnost úpravy některých technických opatření, a proto jí musí předcházet vědecké analýzy, ať již z biologického či socioekonomického hlediska.

1.3 Vzhledem k silně technické povaze opatření, jimiž se zabývá návrh nařízení, je EHSV toho názoru, že se nemusí vyjadřovat k návrhům změn, dokud nebudou vyhotoveny uvedené analýzy. Stejně tak se domnívá, že účinnost nových technických opatření musejí poměřit nejprve profesionální rybáři v praxi na lodi a v místě rybolovu.

1.4 Výbor se domnívá, že toto nařízení Rady musí obsahovat všechna technická opatření, čímž se zabrání možnosti, aby některá z nich byla zahrnuta do pozdějších nařízení Komise.

1.5 EHSV plně podporuje návrh na periodické vyhodnocování efektivity technických opatření navržených Komisí.

2. Úvod

2.1 Cílem návrhu je zjednodušit a regionalizovat stávající regulační rámec pro zachování rybolovných zdrojů pomocí technických opatření.

2.2 Uvažovaným cílem tohoto zjednodušení je nahradit nařízení Rady (ES) č. 850/98 a nařízení Rady č. 2549/2000 předkládaným návrhem nařízení Rady.

2.2.1 Nařízení Rady (ES) č. 850/98 ze dne 30. března 1998 obsahuje předpisy o zachování rybolovných zdrojů pomocí

technických opatření na ochranu nedospělých mořských živočichů.

2.2.2 Nařízení Rady (ES) č. 2549/2000 ze dne 17. listopadu 2000 stanovuje doplňková technická opatření pro obnovu populací tresky obecné v Irském moři.

2.2.3 Návrh se týká ještě dalších pěti nařízení: č. 2056/2001, č. 254/2002, č. 494/2002, č. 2015/2006 a č. 40/2008; pravděpodobně se dotkne přílohy III nařízení o každoročním celkovém přípustném odlovu (TAC) a kvótách.

2.3 Do nového návrhu nařízení Rady, který předkládá Komise, jsou zapracovány:

2.3.1 žádost Rady zasláná Komisi v červnu 2004 o revizi technických opatření pro zachování rybolovných zdrojů v Atlantiku a Severním moři s cílem zjednodušit je a vzít v potaz regionální charakteristiky;

2.3.2 akční plán Komise, který byl schválen Radou v dubnu 2006, za účelem zjednodušit právo Společenství, podle něhož se všechna technická opatření roztroušená v různých nařízeních, včetně každoročního nařízení o rybolovných právech a plánů obnovy některých populací, budou muset sjednotit do jednoho nařízení.

2.4 Z těchto důvodů návrh nařízení Rady, který předkládá Komise, stanovuje technická opatření pro oblasti severovýchodního Atlantiku, středovýchodního Atlantiku a vod při pobřeží francouzských departementů Guyana, Martinique, Guadeloupe a Réunion, které podléhají svrchovanosti nebo jurisdikci Francie. Tento návrh nařízení se netýká technických opatření pro Baltské moře a Středozemní moře, jež jsou stanovena v nařízení Rady (ES) č. 2187/2005 pro Baltské moře a v nařízení Rady (ES) č. 1967/2006 pro Středozemní moře.

2.5 Návrh nařízení Rady bude platit pro obchodní a rekreační rybolov, uchovávání na palubě, překládku a vykládku rybolovných zdrojů, pokud budou tyto aktivity prováděny ve vodách Společenství a v mezinárodních vodách různých rybolovných oblastí vymezených v Atlantském oceánu jednak na rybářských lodích Společenství, jednak občany členských států, aniž by tím byla dotčena konečná odpovědnost státu vlajky.

2.6 Oblast působnosti doplňuje použití nařízení o skladování, prodej a vystavování produktů rybolovu ulovených v těchto rybolovných oblastech a rovněž o dovozu produktů rybolovu odlovených v jakékoli jiné oblasti rybářskými plavidly třetí země, jež nesplňují požadavky na minimální velikost živých vodních zdrojů při vykládce stanovené v návrhu nařízení Rady.

2.7 Návrh nařízení Rady obsahuje kromě technických opatření pro zachování rybolovných zdrojů stanovených v nařízení Rady (ES) č. 850/98 všechny plány obnovy, plány řízení a dlouhodobé plány, které se týkají rybolovných zdrojů v zájmu Společenství, to znamená většiny populací tresky obecné ve vodách Společenství, dvou populací štikozubce obecného, dvou populací humra severského, dvou populací jazyka obecného a populací platýse velkého a jazyka obecného v Severním moři, jimiž byly pozměněny či rozšířeny podmínky stanovené v nařízení Rady (ES) č. 850/98.

3. Obecné připomínky

3.1 EHSV se domnívá, že jde o návrh nařízení převážně technické povahy. Zjednodušení je zde nezbytné a je v souladu s opatřeními, jež Výbor odsouhlasil ve svém stanovisku k akčnímu plánu na zjednodušení právních předpisů Společenství. Nicméně nejde pouze o zjednodušení, ale o to, že Komise již zavádí do stávajících právních předpisů změny vedoucí k harmonizaci a předpokládá, že je třeba mít na paměti regionální rozdíly, a proto stanovuje specifická ustanovení pro každou oblast regionálních poradních sborů. Tato regionalizace taktéž znamená změny stávajících předpisů.

3.2 Komise předpokládá, že tento návrh nařízení stanoví společné řídicí principy pro všechny rybolovné oblasti a že různá pozdější nařízení Komise budou prostřednictvím postupu projednávání ve výborech regulovat čistě technické otázky regionální povahy.

3.3 Výbor je toho názoru, že navzdory nutnosti regulovat technická opatření a současně zohlednit specifika různých regionů EU není zvolený záměr nejvhodnější, a domnívá se, že by bylo lépe zahrnout všechna opatření do tohoto nařízení Rady namísto zapracování do pozdějších nařízení Komise.

3.4 EHSV se domnívá, že takto budou opatření lépe přizpůsobena podmínkám nové společné rybářské politiky přijaté v roce 2002, zejména pokud jde o založení regionálních poradních sborů rozhodnutím Rady ze dne 19. července 2004, a o zohlednění environmentálních aspektů, jako je ochrana mořských stanovišť a snížení výmětů, což jsou všechna opatření použitelná specifickou formou v konkrétním regionu, jenž přísluší dotyčnému regionálnímu poradnímu sboru.

3.5 Výbor je toho názoru, že před jejich přijetím, ale i z důvodu vyvarování se chyb z minulosti, musejí účinnost navrhovaných nových technických opatření poměřit profesionální rybáři na lodi i v místě rybolovu.

3.6 Vzhledem ke složitosti textu a navrhovaných technických opatření je EHSV toho názoru, že by návrh směrnice měl obsahovat přílohu s grafy, jež by usnadnily jeho pochopení.

4. Konkrétní připomínky

4.1 Text návrhu nařízení obsahuje technická opatření, jejichž záměrem je dosáhnout široké škály cílů, z nichž zdůrazňuje zejména ochranu nedospělých mořských živočichů, v zásadě cestou omezení jejich lovu formou zvýšení selektivity lovného zařízení nebo stanovení některých období hájení či uzavřených oblastí. Další opatření jsou určena na ochranu určitých druhů nebo ekosystémů prostřednictvím omezení intenzity rybolovu, například uzavíráním oblastí, a jinou velkou skupinu opatření představují opatření zaměřená na snížení výmětů.

4.2 Návrh nařízení obsahuje kromě vymezení pole působnosti všechna opatření týkající se minimální velikosti všech druhů živých vodních zdrojů při vykládce. Pokud jde o oblast působnosti a začlenění dovozů, přeje si EHSV objasnění toho, co nastane, bude-li zákonná lovná míra dovážených produktů menší, než je stanoveno v EU. Z hlediska Výboru by bylo rozumné, kdyby v EU nemohly na trh vstupovat produkty rybolovu ze třetích zemí s nižší lovnou mírou, než v rámci Společenství.

4.3 Lovná zařízení jsou obsáhle vyjmenována a pro každé z nich jsou stanoveny minimální rozměry sítě a kapsy, největší přípustná hloubka pro spouštění sítí a je zakázáno používat kapsy, které neodpovídají stanovené velikosti a tvaru, tj. když se počet stejně velkých ok umístěných po jakémkoli obvodu kapsy zvyšuje od předního k zadnímu konci, či když nejsou vyrobeny z povolených materiálů o povolené tloušťce vlákna.

4.4 Výbor považuje za přiměřené a nezbytné, aby Evropská komise provedla navrhované zjednodušení. Nicméně EHSV je toho názoru, že snahám o harmonizaci, o niž se usiluje zavedením změn do některých technických opatření, musí předcházet vědecké analýzy, ať již z biologického či socioekonomického hlediska.

4.5 V tomto smyslu je EHSV vzhledem k vysoce technické povaze opatření, jimiž se zabývá návrh nařízení, toho názoru, že se nemusí vyjadřovat k návrhům změn, dokud nebudou vyhotoveny uvedené analýzy.

4.6 Uložené podměrečné živé vodní zdroje nesmějí být uchovávány na plavidle, překládány na jiné plavidlo, vykládány na pevninu, převáženy, skladovány, prodávány, vystavovány ani nabízeny k prodeji, nýbrž musí být neprodleně vhozeny zpátky do moře. EHSV by rád Komisi upozornil na to, jaký účinek může mít toto ustanovení na výměty. Zdá se protichůdné, když se na jedné straně usiluje o zákaz výmětů, a na straně druhé se zakazuje na palubě uchovávat určité úlovky.

4.7 Pokud jde o pravidlo jedné sítě, EHSV se obává důsledků, jež by mohlo způsobit. Komise by měla vzít v potaz, že v případě rybolovných zdrojů tvořených různými druhy, kdy je nutné používat různé velikosti ok, se rybáři budou muset vracet do přístavu kvůli výměně rybolovného zařízení častěji, než je tomu dnes, z čehož budou vyplývat dodatečné provozní náklady, které dále negativně ovlivní již tak špatnou rentabilitu loďstev.

4.8 Návrh nařízení Rady stanovuje, že jestliže při kterémkoli zátahu sítě překročí množství ulovených podměrečných ryb 10 % celkového množství úlovků, plavidlo pokračuje v rybolovu teprve poté, co se přemístí do vzdálenosti nejméně pěti či deseti námořních mil od původní rybolovné oblasti, v závislosti na velikosti ok pro jednotlivé cílové druhy, a během následujícího zátahu se musí držet v minimální vzdálenosti pěti či deseti námořních mil od jakékoli polohy při předchozím zátahu.

4.9 Výbor vyjadřuje své obavy v souvislosti s tímto opatřením, protože obecně Komise nebere v úvahu specifika různých oblastí a lovišť, což může v některých případech vést k právní nejistotě, jež je nejsilnější, pokud se neupřesní, zda se jedná o koncové či vedlejší úlovky. EHSV je toho názoru, že zavedení jiného druhu opatření, jako je stanovení dob či oblastí hájení, mohou mít pozitivnější dopad než tento návrh.

4.10 S hlavním cílem chránit životní prostředí se zakazuje lovit, uchovávat na plavidle, překládat na jiná plavidla, sklá-

dat, vykládat, prodávat, vystavovat nebo nabízet k prodeji mořské živočichy ulovené postupy, které zahrnují použití výbušnin, jedů nebo omamných látek, elektrického proudu nebo jakýchkoli druhů střel. Taktéž je zakázáno provádět jakékoli fyzické nebo chemické zpracování ryb pro výrobu rybí moučky nebo rybího oleje na rybářském plavidle nebo úlovky ryb za tímto účelem překládat z plavidla na plavidlo.

4.11 EHSV vyjadřuje spokojenost nad zavedením těchto opatření na ochranu životního prostředí, jež vyplývají z uplatnění nové společné rybářské politiky z roku 2002, a vyzývá Komisi, aby byla všechna tato opatření přísně uplatněna na veškeré rybářské loďstvo Společenství.

4.12 Výbor souhlasí s postupy, které vytyčuje Komise pro přijímání naléhavých opatření na zachování živých mořských zdrojů přijatých členskými státy, jež se týkají všech rybářských plavidel Společenství, či opatření, jež se vztahují pouze na rybářská plavidla, která plují pod jeho vlajkou. Za účelem prevence případného zneužívání ze strany určitých členských států by se však nezávislým subjektům či orgánům měla povolit možnost ověřovat jejich vhodnost a nezbytnost.

4.13 EHSV taktéž považuje za vhodné, že členské státy nebo regionální poradní sbory mohou Komisi předkládat návrhy týkající se vypracování plánů na snížení nebo eliminaci výmětů na moři a na zvýšení selektivity lovných zařízení.

4.14 Výbor rovněž souhlasí s tím, aby návrh nařízení Rady vyloučil ze své působnosti rybolovnou činnost výhradně za vědeckými účely, pokud bude povolena členským státem, pod jejíž vlajkou se uskuteční. Nicméně nepovažuje za nezbytné, aby byl na dobu trvání rybolovných činností za účelem vědeckého výzkumu přijat na palubu pozorovatel z příslušného pobřežního členského státu.

4.15 Dochází k zavedení vyhodnocení efektivity technických opatření, které dosud neexistovalo a jež EHSV plně podporuje. Uvedené vyhodnocení proběhne jednou za pět let a na základě údajů v něm obsažených Komise navrhne Radě všechny nezbytné změny, jež bude nutné zavést.

V Bruselu dne 25. února 2009.

předseda
Evropského hospodářského a sociálního výboru
Mario SEPI